

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhan tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 14.08.2023

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

7 Ağustos 2023 Pazartesi günü Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Derince Silosu'nda saat 14.45'te meydana gelen patlama ile 3'ü ağır 12 işçi yaralanmıştı. Yaralı işçilerden 19 yaşındaki Ekrem Kalkan'ın ardından Elif Dayıoğlu isimli işçi de tedavi gördüğü hastanede yaşamını yitirdi. Kocaeli Valisi Seddar Yavuz patlamanın gerekçesini “buğday tozu sıkışması kaynaklı bir patlama” olarak ifade etmişti. Uzmanların açıklamalarına göre; buğday, yulaf, arpa ya da buğday nişastası ve benzeri tozların kapalı alanda, yüksek basınca ve sıcaklığa maruz kaldığı durumlarda gerekli tedbir ve önlemler alınmadığında patlama riskini artırabiliyor. Dolayısı ile uygun havalandırma, soğutma sistemlerinin sağlanarak depolama tesislerinde yapılacak mevzuata uygun düzenli denetimler ile bu ve benzeri iş cinayetlerinin önüne geçilebilmektedir.

2018 yılında da TMO teknisyen Ergün Keskin (40) Çorum Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alan Toprak Mahsulleri Ofisi'nde ayağını helezon makinesine kaptırarak yaşamını yitirmişti. Bu ve benzeri işçi ölümleri ve yaralanmalar, TMO'ya bağlı fabrika ve silolarda uzun süredir bir işçi sağlığı ve güvenliği zafiyeti olduğunu düşündürmektedir.

TMO'ya bağlı fabrika, depo ve silolarda düzenli ve mevzuata uygun denetimin gerçekleşmesi ve işçi ölümlerine zemin hazırlayan tedbirsizliğin ortadan kaldırılması için aşağıdaki soruların yanıtlanması önem arz etmektedir.

1. TMO'da yapılan faaliyet gereği toz patlamalarının meydana gelme olasılığı yıllardır bilinmesine ve uzmanlar tarafından da vurgulanmasına rağmen, bu silolarda gerçekleşen patlamaların önlenmesi için neden tedbir alınmamıştır?
2. 7 Ağustos 2023 tarihinden bugüne kadar diğer tahıl silolarında da benzer patlamaların yaşanmaması için ne tür tedbirler alınmıştır?

3. TMO İşletmeleri “*Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmelik*” hükümlerine uygun tesis edilmiş midir?
4. TMO bünyesinde toz patlamaları konusunda tecrübe ve bilgi sahibi kaç teknik personel çalışmaktadır? Personele toz patlamaları konusunda eğitim veriliyor mu? Eğitimler kim tarafından hangi sıklıkla tekrar edilmektedir? İşletmede patlamadan korunma dokümanı var mıdır?
5. TMO işletmelerinde iş güvenliği uzmanı çalışmakta mıdır?
6. Patlayıcı toz konsantrasyonunu azaltıcı sistemler mevcut mudur? Patlama neden 13 siloyu etkilemiştir?
7. Patlama basıncını tahliye için patlama kapakları mevcut mudur?
8. Tahıl aktarımı sırasında gerek mekanik sistemlerin ürettiği enerji ve kıvılcıma karşı gerekse elektrik tesisatlarından kaynaklanacak gerekse de tahıl içinde olabilecek yabancı maddelerin (taş metal vb.) çarpmasından kaynaklanan ateşleyici unsurlara karşı tedbir var mıdır?
9. Aktarım sisteminde oluşan kıvılcımları tespit eden ve söndüren sistemler mevcut mudur?
10. Kullanılan ekipmanlar “*Muhtemel Patlayıcı Ortamda Kullanılan Teçhizat ve Koruyucu Sistemlerle İlgili Yönetmelik*” e göre belirtilen kategorilere göre seçilmiş midir?
11. Tesisin bakımları zamanında, uygun nitelikte yapılıyor mudur?
12. TMO Derince İşletmesi’nde kaç daimî bakım personeli var ve eğitim düzeyleri nedir?
13. Tesiste tam zamanlı iş güvenliği uzmanı var mıdır? İş güvenliği uzmanı var ise tesisin kadrolu çalışanı mıdır?
14. Kaza sonrası yaptığımız görüşmelerde patlamanın meydana geldiği bölgede bir gün önce 40’a yakın kamyon şoförünün bulunduğu ve böyle bir olayın bu tür kalabalık zamanlarda olması halinde çok daha fazla insanın hayatını kaybedebileceğinin bilgisini aldık. Olası patlamalarda etki alanı içinde en az sayıda insanın bulunmasını sağlayan bir organizasyon sistemi var mıdır?
15. Bu işletme Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından denetlenmiş midir? Denetlenme sıklığı nedir? Denetimlerde ne tür eksikler tespit edilmiştir?

16. Bakanlığınızın benzer kazaların yaşanmaması için bundan sonrası için planladığı faaliyetler nelerdir?